Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia.
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următórele Birouri de anunciurl: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneber*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*
Prețul inserțiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brasov
administrațiunea, piața mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. seu 15 banĭ. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 119. Brașov, Luni-Marți, 30 Mai (11 Iunie) 1895.

„Interesele specifice" maghiare.

Brașov, 29 Mai v. 1895

Sesiunea din anul acesta a delegațiunilor, ce s'au întrunit Joi în Viena, s'a întrodus cu formalitățile obicĭnuite, într'un mod destul de prosaic.

In vorbirile lor de deschidere, președinții ambelor delegațiunĭ au amintit schimbarea, ce s'a făcut în ministeriul de esterne, și au accentuat meritele, ce și-le-a câștigat în timp de 14 anĭ contele Kalnoky în conducerea afacerilor esterne ale monarchiei, contribuind puternic la susținerea păcei europene. Dér pe când președintele delegațiunei austriace, principele Lobkovitz, n'a găsit, decât numai cuvinte de laudă pentru activitatea contelui Kalnoky în tóte privințele, președintele delegațiunei ungare, contele Aladar Andrassy, s'a putut reține, de-a nu face să vibreze puțin córda nemulțumirei, ce s'a manifestat din partea maghiară față cu d-l Kalnoky. Cuvintele lui par a avé chiar înțelesul, că contele Kalnoky a fost victima acelei nemulțumirĭ.

Nu putem retăcé, ḑise Andrassy, că în politica austro-ungară, ce s'a urmat în statele balcanice, interesele maghiare n'au fost de loc satisfăcute și de aceea vedem cu bucuriă și cu liniște un astfel de diplomat în fruntea afacerilor esterne, care în cariere sa de până acuma s'a putut orienta și informa de-ajuns, pe ce căi sĕ pășéscă, ca sĕ representeze în mod mulțămitor interesele maghiare în statele balcanice.

Acésta ar fi dér un achiu, dat în direcția nisuințelor de-a face sĕ se valoreze în viitor teoria despre așa ḑisele afacerĭ exteriore „specifice maghiare" și despre îngrijirea lor specială. Vom vedé, ce fel de enunciațiunĭ se vor face în privința acesta de către noul ministru de esterne, contele Goluhowsky, și décă declarațiunea, ce a făcut'o el când a intrat în oficiu, că-l va conduce cu totul „în spiritul și în sensul predecesorului sĕu", va suferi vre-o modificare, séu nu. Deocam-dată nu se vede nicĭ un semn de vre-o schimbare în cursul de până acum și e fórte probabil, că cei cu „interesele specifice" vor primi dela d-l Goluhowsky același rĕspuns brusc-laconic, ce li-s'a dat din partea ministrului de rĕsboiŭ, generalul Krieghammer, în afacerea academiei militare a treia, ce-o pretind.

La resoluțiunea delegațiunei ungare, privitóre la acéstă academiă militară, d-l Krieghammer a rĕspuns adecă scurt și cuprinḑĕtor, că „ministeriul comun de rĕsboiu n'a venit până acuma în posițiunea, de-a întrebuința creditul votat, de 40,000 fl., pentru esecutarea planurilor detailate și a preliminarielor de spese în afacerea unei a treia academii militare, ce-ar fi de-a se înființa".

Lucru firesc, că un asemenea rĕspuns n'a putut sĕ facă, decât o impresiune penibilă asupra delegaților ungurĭ, căreia i-s'a și dat espresiune din partea unuia din ei față cu monarchul, când după primirea oficială a delegațiunei ungare a ținut „cercle". Venind rêndul, ca sĕ agraéscă pe raportorul comisiunei pentru armată, Aurel Münnich, Majestatea Sa i-a ḑis: „Sper, că discusiunile comisiunei pentru armată vor decurge neted și grabnic". — „Douĕ puncte", rĕspunse numitul delegat, „vor da totuși prilegiu la desbaterĭ mai marĭ".

Cerĕnd monarchul deslușire, i a rĕspuns, că primul punct privesce pretensiunea de 20 milióne, ce se cer pentru puscile cu repetiție. Majestatea Sa observà, că aceste 20 milióne nu se cer de-odată, ci se cer în anul acesta numai douĕ milióne, la ce rĕspunse Münnich, că totuși invólvă o mare sarcină. Majestatea Sa replicà, că printr'asta vor primi numai fabricele de puscĭ din Stiria și dela Budapesta comande, carĭ vor fi în avantagiul industriei austriace și ungare.

Al doilea punct, care asemenea va causa o mai mare desbatere în comisiune este, adause Münnich, rĕspunsul scurt, ce-l dă ministrul de rĕsboiŭ la resoluția delegațiunei ungare privitóre la a treia academiă militară. Monarchul observă, că în ce privesce înființarea unei a treia academii militare, cum se vede din actele presentate ale ministrului de rĕsboiŭ, de-ocamdată *nu este nicĭ o necesitate.*

Münnich rĕspunse, că din creditul votat de 40,000 fl. ar fi putut sĕ fiă pregătite cel puțin planurile. — La acésta Majestatea Sa *n'a rĕspuns nimic*, ci s'a întors cu vorba la alt delegat.

Acesta este pe scurt stadiul, în care se află cestiunea „intereselor specifice" maghiare la înaugurarea sesiunei delegațiunilor.

Delegațiunile.

Sâmbătă în 8 Iunie Majestatea Sa a primit în Burg-ul din Viena delegațiunile. Mai întâi a primit delegațiunea maghiară, apoi cea austriacă.

Contelo Aladar *Andrássy*, președintele delegațiunei maghiare, a adresat monarchului o vorbire, în care accentuà desvoltarea continuă a forțelor de apĕrare conform raporturilor europene și posiției de mare putere a monarchiei. Insĕmnătatea desvoltărei acestor forțe militare o simt delegații maghiarĭ îndoit, acum mai ales, când Ungurii stau în pragul sĕrbărilor milenare „menite a arĕta înaintea lumei gloria esistenței de-o miie de anĭ și cultura desvoltată sub scutul păcei". Pacea din acéstă epocă este a-se mulțămi numai Majestății Sale. Andrássy esprimà apoi sentimentele de fidelitate ale „milióneior maghiare" și dori monarchului viéță lungă și fericită.

Majestatea Sa rĕspunse următórele:

„Cu sinceră satisfacțiune primesc sentimentele fidele de alipire ale D-vóstrĕ, pe carĭ mi-le-ațĭ tălmăcit și de astă-dată. Spre viua mea satisfacțiune pot sĕ accentuez, că dela ultima sesiune a comisiunei țĕrii, *situația esternă a monarchiei a rĕmas în tóte privințele fórte îmbucurătóre.* Relațiile nóstre amicale nutrite cu bogat succes cu tóte puterile europene, au contribuit în mod esențial la potențarea sentimentului liniștirei și la consolidarea păcei generale. Politica nóstră, alipindu-se la basele ei probate de până acum, tendințele guvernului meu — corespunḑĕtor intereselor nóstre comune precum și ale Europei — sunt îndreptate spre întărirea situației.

Sporirea lipselor ministeriului meu de rĕsboiu este acomodată raportului din anul precedent și corespunde necesarului, ca organisarea și echiparea armatei și al marinei, ce ni-a succes a duce în deplinire cu ajutorul gata de jertfă a popórelor mele, sĕ le desvoltăm mai departe, sĕ ținem aceștĭ doi ramĭ ai armatei la nivelul chiămărei sale — avĕnd în vedere, pe cât se póte, situația economică și financiară a monarchiei.

Situațiunea Bosniei și Herțegovinei, atât în privința economică, cât și în alte privințe arată o desvoltare neschimbat satisfĕcĕtóre. Țĕrile acestea își vor acoperi lipsele lor și în anul viitor, din propriile venite.

Recomandând zelului patriotic și prevederilor tot-déuna dovedite din partea d-vóstrĕ, rapórtele ce vin sub desbatere, doresc cel mai bun succes lucrărei d-vóstrĕ și Vĕ salut din inimă.

Monarchul ținù apoi *cercle* și convorbi scurt cu mai mulțĭ delegațĭ.

După acésta primi delegația austriacă sub conducerea presidentului *Lobkovitz*, la a cărui vorbire Majestatea Sa a dat un rĕspuns identic cu cel dat delegației ungare.

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Cecilia.

De *Lugi Capuana.*

(4) (Urmare).

Intr'adevĕr s'a despărțit de bărbat, și nu din vina ei? Și sĕ fiă óre adevĕrat, că a eșit învingĕtóre din multele ispite, ce-au încunjurat'o, pe ea, care e așa de frumósă și singurică? Apoi gândesce óre așa de serios, pe cum vorbesce?

Intrebările acestea mi-se grămădiau înainte, și nu sciam sĕ-mĭ dau sémă de ele.

Tot-déuna mi-a plăcut, ce este nesigur, nehotărît atât în sentimente, cât și în alte lucrurĭ. Putem noi óre, ca prin scrutările nóstre sĕ ajungem până la estremele cause impulsive ale faptelor; în timp ce observarea ajunge dela simțirĭ la minte, nu se modifică óre, nu se transformă impresiunile esterne, nu se schimbă întru atât, că adese-orĭ nu vedem ceea-ce este, ci ceea ce ni-se pare — ba póte tocmai contrarul?

Și în sentimentele mele față cu acest necunoscut, nu era nimic hotărît, pipăibil. Dér décă ea nicĭ n'a avut bărbat? Décă orbit de fineța ei, n'am observat ceea-ce alții ar fi înțeles în primul moment? Décă și ea este numai una dintre acele femei periculóse, în carĭ o fineță artistică arĕtă tot ce este mai deosebit, forma cea mai curată a virtuții, numai pentru-ca sĕ ducă în rĕtăcire pe bărbați?

Ei, mi-s'a urît de-atâtea suposiții, de atâta scrutare. O iubesc, și pace!

Aibă ea bărbat, orĭ nu; fiă ea femeiă de lumea mare, sĕu care vĕnéză după pradă — — tot atât. In fine este în ea un lucru, ce nu se póte nega, nicĭ discuta: frumuseța. Când natura încarcă cu mânĭ bogate darurile ei pe un corp, de ce folos atâta sfărmare de minte? Fiă-care trăsătură a acestui corp e de sigur în armoniă cu inima. Acéstă armoniă a formelor este și a sufletului.

Mĕ gândiam asupra tuturor lucrurilor acestora și la nicĭ unul nu mĕ opriam mai lung. In urechile mele suna deja musica glasului sĕu, simțiam căldura móle a mânei și brațului ei, și prin norul azuriu al fumului țigaretei, ea apărù înainte-mĭ, ca un fenomen strălucitor și zîmbitor. Se póte, că tóte acestea erau numai efectul tutunului oriental supt cu atâta plăcere, ér la nicĭ un cas amor și cu atât mai puțin ceva ideal, ci numai un lucru obicĭnuit.

In douĕ sĕrĭ următóre n'a venit. I-am scris și nu mi-a rĕspuns. In séra a treia începeam deja sĕ cad în desperare, că n'o vĕd mai mult, când de-odată aud îndĕrĕtul meu pașii ei încet și mĕsurat. Ploua. Picurii de plóiă cădeau regulat între crengile castanilor. Sórele era în apunere și auria ramurele, pe carĭ picurii de plóiă strĕlucea, ca nisce bobĭ de smaragd. Prin aerul rĕcoros se rĕspândea un miros dulce ce se ridica din pămĕntul udat de plóia primăverii.

— „Pe mine mĕ aștepțĭ?" întrebà ea, ca și când ar fi surprinsă, că se întâlnesce cu mine.

— „Sĕ 'nțelege de sine" i-am rĕspuns.

— „Ce bun eștĭ d-ta".

— „Aicĭ este calea puțin noroiósă" ḑiseiu oferindu-i brațul. „Sĕ mergem în cafeneaua grădinei; vom fi singurĭ, chiar singurĭ; putem vorbi asupra lucrului".

— „N'avem multe de spus" ḑise ea închiḑĕnd cortul, ca sĕ-mĭ ia brațul, ér cu célaltă mână își ținea atârnată haina.

In chiasc era numai un om bĕtrân. Când am pășit înăuntru, mi-ar fi plăcut, décă cel puțin o sută de ochĭ s'ar întórce spre noi; mi-ar fi plăcut sĕ aud murmurul mirării și sĕ vĕd surîsul, ce-l provócă de obiceiu presența unei femei frumóse.

Dóră ea este aprópe a mea. Simțiam, că am drept a mĕ mândri cu frumusețа ei, ca cu a mea proprietate.

Conversația a fost puțin sentimentală. Mai confusă însĕ, ca înainte. A fost mulțămit, că am vorbit ast-fel cu ea.

N'așĭ sci sĕ spun de ce, dér simțiam, că cuvintele nóstre însemnă tocmai contrarul de ceea-ce vor sĕ însemne. Apoi am nisuit sĕ sburăm în înălțime, mie însĕ mi-se părea, că prea jos sburăm.

CRONICA POLITICĂ.

— 29 Mai.

In cercurile guvernamentale deja s'a hotărît, ca privitor la introducerea **matriculelor de stat**, sĕ nu se numéscă un inspector matricular general, ci numai 20 de *inspectorĭ matricularĭ*, dintre carĭ o parte în clasa VII, ér alta în a VIII de rang. Ca paușal de călĕtoriă fiă-care dintre aceștia va căpĕta anual 600 fl. Pe când comitatele cele marĭ vor forma singur câte un inspectorat matricular, pe atuncĭ mai multe mai micĭ împreună vor fi cuprinse sub un inspectorat comun. In anul viitor numĕrul inspectoritor se va urca la 28, așa că fiă-care inspectorat matricular va cuprinde cel mult 180—200 cercurĭ matriculare. Pentru ocuparea posturilor de inspectorĭ se va escrie concurs probabil în proximele ḑile, și drept calificațiune se cere dela concurent, ca sĕ fiă absolut de drepturĭ și sĕ se înțelégă la lucrările de administrațiă. Cei ce vor reuși la concurs, vor fi supușĭ apoi la un curs teoretic și practic în ministerul de interne, pentru de-a pute ține și ei la rêndul lor prelegerĭ cu purtătorii de matricule.

*

Rĕspunsul, ce l'a dat puterilor Pórta **în cestiunea arménă** n'a contribuit de loc la mulcomirea spiritelor. Mai ales în cercurile politice englese, rĕspunsul Pórtei e luat în fórte serios, și Anglia e hotărîtă, a pretinde primirea propozițiunilor sale. Se pare verosimil, că între cabinetele din Londra, Paris și Petersburg a urmat un schimb de vederĭ diplomatice cu scopul, ca cele trei puterĭ sĕ esopereze primirea reformelor în cestiunea armeană. Scrile mai nouĕ din Constantinopol spun, că puterile încă n'au rĕspuns la declarările Pórtei în cestiunea armenă. *Said*-pașa a conferit mai de multe orĭ cu marii ambasadorĭ, precum și acestia între sine. — In nóptea din 7 spre 8 Iunie trei soldațĭ de marină au năvălit pe strada Pera strigĕnd mereu: „*Unde sunt ghiaurii, sĕ-i ucidem*" — Nepotul de vĕr al lui *Agas*-pașa — fost ministru de finanțe, a fost rănit c'un cuțit. La porunca Sultanului se vor constitui comisiunĭ deosebite în carĭ vor participa și oficerĭ din armată, carĭ se studieze amĕnunțit raporturile diferitelor semințiĭ din imperiu.

*

In corpul diplomatic din **Turcia** s'au făcut următórele schimbărĭ: In locul lui *Djewad*-pașa s'a numit mare vezir *Said*-pașa, care mai ocupase demnitatea acésta înaltă dela 1882—1885. Ministru de esterne turcesc s'a numit *Turchan*-pașa, fost representant al Turciei în Roma și în Madrid.

Salutarea noului Metropolit.

I. P. S. Sa Metropolitul Dr. *Victor Mihalyi* a adresat cătră întreg clerul archidiecesei române gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, următorul cercular:

Noi *Victor Mihalyi de Apşa*

din îndurarea lui Dumnedeu și grația Sântului Scaun Apostolic, Archiepiscop și Metropolit greco-catolic de Alba-Iulia și Făgăraș, Conte Roman, Prelat domestic al Sânției Sale Ponteficelui Roman, Asistent la Tronul Pontificiu, Doctor de SS. Teologiă, Membru onor. al Academiei române și c. l.

Cetitorilor dar dela Domnul și binecuvêntarea nóstră archiepiscopéscă!

După ce Majestatea Sa preagrațiosul nostru împĕrat și rege apostolic, prin preaînalta sa hotărîre de dto 9 Noemvre 1894, s'a îndurat a mĕ denumi de Archiepiscop și Metropolit gr. cat. de Alba-Iulia și Făgărașĭ, ér Sânția Sa Preafericitul Părinte Leon al XIII-lea, în Consistorul secret dela 18 Martie 1895, deslegându-mĕ de Episcopia gr. cat. a Lugoșului, s'a îndurat a mĕ transfera la acésta înaltă demnitate archiepiscopéscă, am făcut tot posibilul, ca cu ajutorul prea bunului Dumnedeu sĕ mĕ presentez cât mai curênd în mijlocul vostru, iubiților în Christos Frațĭ, și sĕ iau în mână frênele guvernării acestei Archidiecese și Mitropoliĭ.

Cu mare mângăere pot sĕ aduc acuma la cunoscința Veneratului cler archidiecesan, că în Dumineca a șéptea după Pascĭ a sânților și purtătorilor de Dumnedeu Părințĭ celor din Nicea, adecă în 14/26 Maiŭ 1895, Părintele îndurărilor Ni-a conces a îndeplini introducerea nóstră în scaunul archiepiscopesc și metropolitan în forma prescrisă de sântele Canóne. Cu acéstă ocasiune am depus și jurămêntul prescris pentru sacrul Palliu în mânile Escelențieĭ Sale Preasânțitului Domn Mihail Pavel, Episcopului gr. catolic de Oradea-mare, carele în numele Sânției Sale Preafericitul Părinte Leon al XIII. a binevoit a mĕ investi cu amintitul însemn al puterei archiepiscopescĭ și metropolitane. Astfel din îndurarea nemărginită a preabunului Dumnedeu astădĭ în 27 Maiŭ n. 1895 în Consistorul plenar archidiecesan am început activitatea nóstră de Archipăstor al Vostru.

Priméscă decĭ toțĭ membri Veneratului cler archidiecesan prima nóstră salutare, care li-o trimitem în Domnul la începutul guvernării nóstre și la care adaugem acea archieréscă dorință, ca toțĭ membrii veneratului cler sĕ-șĭ țină de sântă datorință a împlini cu acurateță și zel neobosit tóte părintescile și înțeleptele inviațiunĭ, carĭ li le-a dat fericitul în Domnul, preameritatul nostru antecesor Dr. Ión Vancea de Butésa în cercularul sĕu de dto 11 Aprilie 1869 Nr. 488, adresat veneratului cler cu ocasiunea introducerei sale în scaunul archiepiscopesc și metropolitan.

Grea este, iubiților în Christos Frațĭ, misiunea nóstră, și mare e responsabilitatea înaintea lui Dumnedeu pentru sufletele încredințate archipăstorirei nóstre. Semnele de iubire, alipire și venerațiune, carĭ Voi ni le-ațĭ arătat cu ocasiunea introducerei nóstre în scaunul archiepiscopesc și metropolitan, deșteptă însĕ în noi dulcea speranță, că Voi ni vețĭ ușura și misiunea și responsabilitatea aceea, împlinindu-Vĕ cu zel apostolic tóte părțile oficiului, cu care unul fiă-care dintre Voi este învestit. In chipul acesta vețĭ promova mărirea lui Dumnedeu, înflorirea sântei bisericĭ și mântuirea sufletelor credincioșilor din acéstă Archidiecesă.

Din partea nóstră promitem și de astă-dată, că cu ajutorul lui Dumnedeu tóte puterile nóstre le vom întrebuința, în sensul sântelor canóne, numai pentru binele sântei bisericĭ și desvoltarea așeḑămintelor religióse și culturale, primite ca moștenire dela prea demnii noștri antecesorĭ, și ca s'o putem face acésta cu succesul dorit, cerem cu deplină încredere sprijinul și conlucrarea promptă a întreg Veneratului cler.

După carĭ, oftându-Vĕ dela Dumnedeu darul ceresc spre tot ce este bun și mântuitor și împărtășindu-Vĕ din inimă binecuvêntarea Nóstră archieréscă, am rĕmas

Blașiu, din ședința Consistorului plenar archidiecesan ținută la 27 Maiŭ n. 1895.

binevoitor:

Victor,

Archiepiscop și Metropolit.

„Roumains et Magyars".

Sub titlul acesta publică „*La Justice*", ḑiarul lui Clemenceau din Paris, o scrisóre subscrisă de d-l *George Moroianu*, care urmându-șĭ studiile în Paris continuă a-se ocupa cu cel mai mare zel și interes de mersul lucrurilor din patria sa. In scrisórea acésta face o icónă a stărilor actuale deplorabile dela noi, create prin despotismul esercitat de Ungurii deja putere; arată cum sunt tratațĭ intemnițații noștri politici din închisorile de stat, cum sunt pușĭ la discrețiunea directorilor închisorii și șicanațĭ în tot chipul, cum nu i-se permite fiicei de-a visita pe bĕtrânul ei tată, cum fratelui unuia dintre intemnițațĭ i-se impune a vorbi cu acesta unguresce etc. etc. Arată mai departe, cum se continuă procesele politice, condamnările și întemnițările, cum constituția nu se aplică leal la toțĭ cetățenii, cum mai ales Românii și Slavii sunt presentațĭ, încât „ți-se pare, că te afli sub regimul celui mai negru despotism". Arată cum a încercat guvernul de-a desființa, printr'o simplă ordonanță, partidul național român. D-l Moroianu încheiă scrisórea sa astfel:

„E fórte dureros de-a vedé cum Maghiarii, prin politica lor violentă și órbă, măresc în fiă-care ḑi prăpastia deja fórte considerabilă, care îi desparte de celelalte naționalitățĭ. In ajunul marei lor sĕrbărĭ istorice din anul viitor, Românii și Slavii ar fi meritat fără îndoială din partea Maghiarilor o tractare cu totul alta, decât, ceea-ce li-se face. Căcĭ Maghiarii n'ar trebui sĕ uite, că fiiĭ Românilor și ai Slavilor s'au luptat în secolele trecute alăturĭ cu ei pentru susținerea integrității și a independenței regatului sântului Stefan. Numai dela ei ar fi atêrnat de-a face, ca mileniul lor sĕ fiă un fel de sĕrbare de concordiă și de unire a tuturor popórelor regatului. Insĕ acésta n'ar fi fost cu putință, decât déca Maghiarii ar fi renunțat odată pentru totdéuna de-a schimba Ungaria poliglotă într'un stat național maghiar.

„Se pare într'aceea, că Maghiarii nu se vor decide așa curênd, de-a renunța la acest vis, póte cel mai nebun din câte le-au conceput un creer omenesc. In aceste condițiunĭ mileniul anului viitor va fi privit cu indiferență din partea Românilor și a Slavilor, carĭ vor vedé în acéstă aniversare a poporului maghiar triumful intoleranței politice și semnalul unui rĕsboiu de esterminare, dirigiat contra lor, rĕsboiu, în care aceste naționalitățĭ vor trebui sĕ desfășure tóte forțele lor de viéță pentru a salva caracterul lor etnic distinct.

„Maghiarii vor avé odată sĕ rĕspundă înaintea istoriei și a civilisațiunei pentru tot ce au făcut sĕ pérdă concetățenii lor de altă rassă din energia și forța în lupta lor pentru esistență ca popor. In astfel de împrejurărĭ aceștia ar fi putut sĕ întrebuințeze tóte sforțările lor într'un scop mult mai froficabil patriei și umanitățiĭ".

SCIRILE ḐILEI.

— 29 Mai.

Cum pregătesc Maghiarii mileniul. Direcțiunea de esposiţiă a mileniului a hotărît sĕ ia diferite mĕsurĭ pentru de-a atrage atențiunea streinătății asupra serbărei milenare maghiare. Astfel ḑiarele streine vor publica din timp în timp diferite scirĭ; în orașe mai marĭ, în băi și la gare, se vor afișa placate. Curțile streine, parlamentele și oficiile orașelor mai marĭ vor fi special invitate. In capitalele europene se vor ține prelegerĭ publice asupra serbărei naționale maghiare. Cea mai mare reclamă însĕ se va face pe calea următóre: Incepênd din luna viitóre, fiăcare scrisóre ce merge în streinĕtate, va fi provĕḑută din partea direcțiunei postale cu o marcă de reclam, pe care se va vedé alegerea lui Arpad ca principe, și cuvinte în trei limbĭ (germană, francesă și englesă) vor atrage atențiunea asupra esposiției milenare din 1896. Astfel fiă-care epistolă, ce va trece granițele Ungariei, va fi o reclamă sburătóre pentru Ungaria. Și pachetele vor fi provĕḑute cu vignite mai marĭ, pe carĭ va fi representată o grupă de edificii de pe teritorul esposiției.

—o—

Recepțiunea și maghiarisarea. In foile unguresci cetim, că baronul *Hirsch*, milionarul parisian, care născut din părințĭ evrei în Galiția s'a ridicat pe-o înaltă trépță în lumea aristocrației avute — a dat *o jumĕtate milion florinĭ*, cu scop d-a se face un fond în amintirea primirei legei despre re-

---

Pausele mult elocuente, zimbirile însoțite de câte-o mult grăitóre mișcare din cap, se părea că însémnă: aștéptă puțin, se va face totul.

Intr'acestea ea vorbia despre o miie de lucrurĭ: că nu plouă, că are un frate cu care trăesce împreună; apoi despre florile ei ș. a. Eu îi recomandam câte-o plimbare; sĕ mergem la locuința mea de vară, dér ea nu se învoi și protestă. Voia, ca fantasarea amorului nostru sĕ nu părăséscă nicĭ odată cercul îngust al grădinei.

— „Ce lucru urit este viéța" ofta ea.

Pe buzele ei însĕ fugi un suris. In ochii se oglinda un zimbet, care spunea.

— „Ce lucru frumos e viéța!"

Eu ḑicem în mine:

— „Deiță!"

De-acum începênd ne întâlniam ḑilnic și plimbările nóstre nu încetau a fi tot mai plăcute. Pot ḑice, că nicĭ-odată nu vorbiam de planurile viitorului, pentru acésta însĕ nu ne cuprindea uritul și nu obosiam în conversațiă. Din ḑi în ḑi Cecilia începea sĕ devină mai puțin reservată, și plimbările nóstre se estindeau dela Pórta Garibaldi până la Porta Nuova.

Intr'o ḑi ne-am reîntors târḑiu prin stradele Principe Umberto și Manzoni. Era o séră plăcută. O lună plină admirabilă eclipsea lumina lampelor. Ómenii mișunau pe ulițĭ veselĭ și glumind. Noi însĕ mergeam tăcuțĭ alăturĭ; o dulce melancoliă ne cuprinse și nicĭ nu băgarăm de sémă, că mergĕnd la braț, ca doi căsĕtorițĭ, o mișcare intimă și gingașă ne stăpânia.

Când am ajuns în dreptul locuinței mele, am rugat'o sĕ între pentru a vedé unde-mĭ petrec eu órele singuratice; ea însĕ își accelerà pașii.

In séra următóre ne oprirăm pe-un moment érăși înaintea porții, și din nou am rugat'o sĕ între. Ea șovăi, fiind-că mĕ suspiționa de om fals. Nu i-am ḑis nimic, ci i-am făcut numai din cap sĕ între. Póte, că décă așĭ fi scăpat vre-o vorbă, n'ar fi intrat.

Nu sciu cum am urcat trepție. Intrând în odaiă am căḑut înainte-i, apoi ridicându-mĕ i-am sărutat fruntea și am îmbrățișat'o.

Cecilia era din familiă bună și avea o educațiă eminentă. Părinții ei ajungĕnd în încercăturĭ financiare, au măritat'o după un om bogat, cu mult mai în vêrstă decât ea. El era dur și pĕcătos. Abia a putut sĕ trăéscă cu el șése lunĭ. Murindu-i părinții, ea trăia la un frate, după-ce și bărbatul sĕu dispărù într'o ḑi la America, din causă că defraudase o sumă mare de banĭ și se temea, că va fi arestat. Biata femeiă ajunse în cea mai mare nevoie și într'o stare de compătimit. Ea avù multe lupte și a suferit mult.

După-ce intrarăm în casă ea zimbi trist privindu-mĕ lung și aiurată. Când am pășit, în salon, pe fața ei se vedea un chin îndescriptibil, ér ochii îi înotau în lacrimĭ.

*

Sórtea a adus cu sine, și noi ne-am supus sorții.

In cealaltă ḑi odăile mi-se păreau transformate de-o mână fărmecătóre într'o grădină cu florĭ. Ea umbla în sus și 'n jos prin ele, surîdea, punea întrebărĭ despre una și alta, arangia mobilele cum îi venia la socotélă. Vorbia despre sute de nimicurĭ, dându-le o mare importanță, și eu nu-mĭ puteam închipui, că ea este numai în ḑiua primă la mine. In tótă purtarea ei era ceva viu, vesel, ce-mĭ fácea o bună disposițiă, îmĭ ametia simțirile și până 'n adêncul sufletului pĕtrundea o musică din eden.

Mână 'n mână umblam de alungul odăilor, nesciind pentru-ce. Ochii noștri își vorbiau împrumutat, și când acésta nu era de ajuns, veniau într'ajutor buzele.

Odaia ei era arangiată, ca un sanctuar aliubirei. De dinaintea ferestrilor atârnau perdele albe, și totul reoglinda tinerețĕ și fericire.

Timp de două sĕptĕmânĭ locuința mea fù teatrul celei mai mari fericirĭ a naturei.

(Va urma.)

cepţiunea Evreilor, cu destinaţiunea, ca interesele fondului să se foloséscă *„pentru contopirea Evreilor în rasa maghiară“*. — Va să dică „naţiunea“ ar mai spori încă cu 800,000 suflete ovreescĭ.

—o—

Maialul sodalilor români din Braşov, ce avea să se ţină la Rosalii, din cause neprevĕdute s'a amânat pe erĭ, când, favorisaţĭ de un timp frumos, tinerii sodalĭ şi-au ţinut maialul în „Ştejeriş“. A luat parte lume multă, cu deosebire popor. De era mai dinainte anunţat, maialul ar fi fost de sigur cercetat de-un public încă şi mai numeros, deórece fórte mulţĭ nu avură niciĭ o cunoscinţă despre el. Cu tóte acestea petrecerea a fost fórte succésă şi animată, a durat până cătră órele 9 séra, când sodalii în cântări şi în sunetul musicei se reîntórseră în oraş, ţinênd peste tot cea mai frumósă ordine.

—o—

Elevii şcólei de agricultură dela Ferestrău, din Bucurescĭ, în număr de vre-o 14 inşi (cursul prim) sub conducerea d-lui profesor Dr. George *Maior*, au plecat la o escursiune în părţile Mizilului, de unde au sosit Sâmbătă séra aicĭ, pentru a face escursunĭ în părţile muntóse ale Braşovului. Erĭ au cercetat grădinile mai însemnate în Scheiu, între carĭ grădinile d-lui Lupan; au luat parte şi la maialul sodalilor românĭ în „Ştejeriş“, ér astădĭ au plecat la Zĕrnescĭ. Tinerii elevĭ' pórtă uniformă.

—o—

Manevrele marĭ, carĭ în ést an se vor ţiné în Ardeal la Huiedin, şi la carĭ va asista şi monarchul, s'au fixat definitiv pe dilele de 23—26 Septemvre.

—o—

Marĭ vifore şi rupturĭ de nor. Alaltăerĭ a furibundat un mare vifor în Timişóra şi jur. Un om a fost omorît de trăsnet. Tot în aceeaşĭ di au fost rupturĭ de nor în Agram, Wiener-Neustadt, Salzburg, Brünn şi Stuttgart. In Wiener Neustadt s'au aflat până acum 12 ómenĭ înecaţĭ. Lângă Brünn au fost loviţĭ de trăsnet cincĭ individĭ. Pagubele causate prin esundărĭ sunt fórte marĭ.

—o—

Promovare. D-l *Ilie Dăian*, absolut de teologiă şi filosofiă, a făcut dilele trecute la universitatea din Budapesta rigorosul din limba română, germană şi filologia comparativă indo-germanică, şi a fost promovat la gradul de doctor în filosofie. D-l Dăian şi-a luat ca tesă inaugurală „Vocalele nasale în limba română“, un studiu de 37 pagine 8° mare. Felicitările nóstre!

—o—

Greva factorilor postalĭ din Budapesta, despre care amintisem alaltăerĭ, devine tot mai neplăcută, deórece circulaţiunea postală sufere fórte mult prin acéstă grevă. Greviştii atacă pe cei ce sunt încredinţaţĭ a face serviciile de factorĭ. Firmele mai marĭ sunt provocate să-şĭ ducă ele însĕle pachetele şi scrisorile dela postă. Intre greviştĭ sunt mai mulţĭ socialiştĭ, şi aceştia aţiţă pe colegiĭ lor, carĭ în total sunt aprópe 1000 la număr. Direcţiunea poştală a provocat erĭ în mod oficios pe greviştĭ, ca în timp de 24 óre să se întórcă la lucru, căci la din contră se va începe cercetare disciplinară contra lor.

—o—

„Pour le mérite“ refusată. Fóia englesă „Daily Graphic“ aduce scirea, că filosoful engles Herbert *Spencer* a refusat primirea decoraţiei „pentru merite“, ce i-l dase împĕratul german. Refusul acesta a făcut o penibilă impresiă la Berlin, deşi sciut este, că Spencer e din principiu contra decoraţiunilor.

Procesul părintelui Dr. Lucaciu.

(Raport special al „Gaz. Trans.“)

Sătmar, 7 Iunie 1895.

Procesul acesta numit de „calumniă“, al părintelui Lucaciu e bine cunoscut deja din an. trecut cetitorilor „Gazetei“, proces pus la cale cu de-adinsul de puternicii dilei spre înfrângerea totală a martirului nostru.

Pertractarea nouă finală a acestui proces — după ce tabla reg. din Dobriţin n'a aprobat judecata tribunalului din Sătmar, care a fost lipsit pe părintele Dr. Lucaciu de dreptul limbei sale, nepermiţênd conform legei şi vorbéscă românesce, — pertractarea dio s'a fost pus pe 15 Febr. n. c., care însĕ s'a amânat apoi repetin pe timp nedeterminat, căcĭ Dr. Lucaciu zăcea bolnav atuncĭ în temniţa Seghedinului.

Obiectul procesului poreclit de „calumniă“ şi de vătămare de onóre, cetitorii „Gazetei“ îl cunosc, cum am dis, din anul trecut. Voiu reîmprospĕta însĕ următórele:

Dr. Lucaciu în 6 Iulie 1892 a conchiămat pe alegĕtorii românĭ din cercul Băii marĭ la o conferinţă în Şişeştĭ. Acéstă conferinţă a fost înscinţată conform legii, la diregătoria pretorială, dér solgăbirĕul Schmidt Sándor a disolvat adunarea, în contra căreĭ mĕsurĭ părintele Lucaciu a protestat şi a adresat o scrisóre şi ministrului de interne de atuncĭ Szapary. După acéstă scrisóre adresată lui Szapary, părintele Lucaciu a fost mult şicanat prin cercetărĭ făcute de solgăbirĕu şi de judele de instrucţiă acasă şi în temniţă.

Acéstă scrisóre a fost obiectul nouei pertractărĭ din 7 Iunie n. c.

Inainte de 7 Iunie se svonia, că pertractarea din nou se va amâna; svonul, se vede, s'a făcut cu scop, ca Românii să nu se adune la Sătmar, şi pentru acésta d-l Lucaciu a fost escortat încă de Mercurĭ nóptea la Sătmar, ca nu cumva să 'i se pótă face vre-o primire. Scopul nu şi-l'au ajuns, căcĭ la Sătmar s'a adunat o mândră cétă de Românĭ, în număr de vre-o 70—80 din Bihor, Sătmar, Sĕlagiu, Chior, Solnoc-Dobêca, ba chiar şi dela Arad; precum preoţĭ, advocaţĭ, proprietarĭ, dascălĭ şi ţĕranĭ, cu deosebire de pe la Şişeştĭ.

Părintele Dr. Lucaciu, precum am amintit, a sosit la Sătmar încă Miercurĭ nóptea în 5 Iunie st. n., escortat fiind dela Seghedin de 2 gendarmĭ şi de un funcţionar dela temniţa Seghedinuluĭ.

Dr. Lucaciu a fost şi este bolnav, şi ast-fel cu drept cuvênt s'ar fi aşteptat, să nu-l pórte în asemenea împrejurărĭ o cale atât de lungă, dela Seghedin până la Sătmar, spre sdruncinarea sănĕtăţii sale, şi altfel prea slăbite; 'i-s'a dat însĕ însĕ poruncă aspră, ca să se gate de drum. Acésta s'e întêmplat însĕ abia cu câte-va óre înainte de plecare; Dr. Lucaciu a declarat, că nu va veni la Sătmar, din causă, că e bolnav, atuncĭ însĕ 'i-s'a adus la cunoscinţă, că décă nu va voi să vină de bună voiă, va fi escortat şi momentan 'i s'au presentat doi gendarmĭ, carĭ i-au declarat, că *au mandatul să-l lege*, când apoi părintele Lucaciu s'a supus forţei majore. Se spune, că la Sătmar, când s'a coborît de pe tren, Lucaciu n'avea papucĭ în picióre, ci numai ciorapĭ, şi se rădima de o cârjă. Trenul a sosit nóptea pe la $11^1/_2$ óre şi dela gară Dr. Lucaciu a fost dus de-a dreptul la temniţă.

Noi am sosit la Sătmar Joi diminéţa. Advocatul apĕrător, d-l *C. Brediceanu*, a sosit tot Joi nóptea la 11 óre; tot atuncĭ a venit şi d-l Dr. Ioan *Suciu* dela Arad.

Părintele Lucaciu, când 'i s'a adus la cunoscinţă, că trebue să plece, a trimis o telegramă advocatului sĕu apĕrător, avisându-l despre timpul sosirei la Sătmar, dér telegrama a fost suprimată de directorul temniţei din Seghedin, probabil cu scopul, ca Lucaciu să rĕmână fară apĕrător, rĕmânênd, ca să i-se numéscă din oficiu un apĕrător.

Locul de convenire al Românilor şi Românceilor adunate la Sătmar, era otelul „Coróna“. Pe d-l Lucaciu l'am cercetat în temniţă aprópe toţĭ, deşi numai după multe rugărĭ am putut să căpĕtăm bilete de intrare la dênsul. L'am cercetat şi eu în două rêndurĭ şi l'am găsit destul de bine, cu tóte că sufere încă şi acuma mult de piciorul stâng, cu care schiopătéză tare. De-alt-feliu e vesel şi resolut, se căia numai de temerea, că 'i-se va agrava bóla de picior, fiind espus la o călĕtoriă atât de lungă şi obositóre, pe când décă pertractarea s'ar fi amânat până cătră sfîrşitul lui Iunie, după declaraţiunile medicului 'i-s'ar fi făcut pe deplin bine. Pe toţi ne-a primit cu veselia şi cu cuvinte de îmbărbătare. Era internat într'o casă cu etagiu, în partea din fund a curţii. In diminéţa de 7 Iunie a întrat la dênsul şi apĕrătorul, distinsul advocat C. Brediceanu, ca să se consulte, de-órece până atuncĭ nu li-a fost cu putinţă să se consulteze.

Diminéţa, în diua pertractărei, Românii adunaţĭ aicĭ, domnĭ şi dómne, se duseră la biserica română gr. cat. din Sătmar, unde asistară la s. liturgiă. Merserăm apoi la tribunal.

După órele 9 s'a constituit tribunalul ast-fel: preşedinte Toperczer Kálman, judĭ: Jenei György şi Pap Vincze, ér notar Kondor Laczi. Acusaţiunea a susţinut'o procurul general Pongrácz K. din Dobriţin; faţă cu acesta stetea tălmaciul, d-l Dr. Ioan *Suciu* din Arad, şi advocatul apĕrător, d-l Cor. Brediceanu. La masa diariştilor raportorii: „Gazetei Transilvaniei“, „Tribunei“, „Dreptăţiĭ“ şi „Unirei“, şi cei ai diarelor maghiare din Budapesta şi din loc.

Luându-şĭ fiă-care locul, presidentul dispune, ca acusatul Dr. Vas. Lucaciu să fiă adus în sală. Abia după 10 minute, vedem pe acusat întrând în sală, dér schiopătând tare, urmat de inspectorul temniţei. Românii îĭ strigă „Să trăiască“, — se scólă de pe scaune şi merg să-i strîngă mâna. Abia după un bun restimp ne-am reocupat locurile, că presidentul deschidênd şedinţa, face atent publicul, să nu dea espresiă plăcerii sale.

Lucaciu era îmbrăcat preoţesce (în *civil canonic);* la piciorul stâng, de care sufere, avea un papuc mare de blană, ér în mână, când âmblă, are cârja, de care se radimă.

Pertractarea începe cu desfăşurarea istoricului acestuĭ proces. Se spune, cum Dr. Lucaciu a conchiămat adunarea, pe care solgăbirĕul Smidt a disolvat'o, se cetesce în traducere scrisórea lui Lucaciu adresată lui Szápáry, se spune, că procuratura a fost avisată de ministru, aşa-déră din diregătoriă, a intenta acest proces, poreclit pentru calumniă etc.

După-ce presidentul ceti scrisórea lui Lucaciu cătră Szapáry, se ceti şi fasiunea solgăbirĕului Smidt Sándor, în care acesta declară, că din a sa parte nu cere nicĭ o satisfacţiă din partea lui Lucaciu.

Dr. Lucaciu: întrebă în limba română, décă póte vorbi.

C. Brediceanu: cere, ca procesul să se sisteze, pe basa prescripţiunei, cum şi pe motiv, că solgăbirĕul Smidt nu cere improcesuarea lui Lucaciu. Bredicean, continuând, arată că procesul s'a intentat abia în Decemvre 1882, pe când în sens legal el putea fi intentat numai până în 7 Septemvre, de-óre-ce Dr. Lucaciu încă în 7 Iunie 1892 a trimis lui Szapary scrisórea încriminată, ér terminul de prescripţiune este la noi de trei lunĭ. Cere decĭ din nou sistarea procesuluĭ.

Procurorul dice, că nu 3 lunĭ, ci trei anĭ e prescripţiunea, căcĭ din oficiu s'a intentat procesul pentru vătĕmarea solgăbirĕului Smidt şi tabla din Dobriţin încă cere pertractarea. — Prescripţia are s'o enunţe tribunalul, însĕ ea nu se póte enunţa numai cu hotărîre, ce érăşĭ numai prin pertractare se póte aduce. Fiind-că acusa e susţinută pe basa §-lor 269, 270, 271, 272 ai codicelui, penal şi de vreme ce se declară fapta incriminată nu ca una, ce ar trebui din oficiu urmărită ministrul, a plenipotenţiat pe procuror, ca în termin de trei anĭ să încépă procesul. Procurorul cere, ca pertractatea să se ţină şi prescripţia să nu se enunţe.

Apĕrătorul Brediceanu: Argumentéză puternic şi spune, că în judicatura întregei Europe nu s'a întêmplat ceea ce spune procurorul. Sdrobind afirmările procurorului, cere din nou, ca tribunalul să enunţe prescripţiunea.

Preşedintele: Intrébă pe acusat, prin tălmaciu, décă a priceput cele de până acuma?

Dr. Lucaciu, tot prin tălmaciu rĕspunde, că da, a priceput. Intrébă tot-odată, décă s'a început în merit pertractarea?

Preşedintele spune ungaresce, că nu, ér tălmaciul tălmăcesce. După acestea tribunalul se retrage pentru a decide în cestiunea prescripţiunei. In pausa acéstă publicul român, vre-o 45—50 persóne, se grupéză în jurul lui Lucaciu, vorbind cu el.

După consultare de $^1/_2$ óră, tribunalul se întórce, ér preşedintele enunţă, că cererea advocatului apĕrător nu e luată în sémă. Apĕrătorul din causa acésta insinuă nulitate.

Acum preşedintele cetesce cu patos, în traducere maghiară, scrisórea încriminată a părintelui Lucaciu, adresată fostului ministru Szapary.

Dr. Lucaciu: dice, că décă pertractarea s'a început în merit, are o rugare.

Preşed.: In ce direcţiune?

Dr. Lucaciu: In 2 direcţiunĭ.

Preşedintele întrébă pe procuror, décă n'are ceva în contra, ér procurorul declară, că nu are.

Dr. Lucaciu: întrébă românesce, décă i s'au trimis tribunalului de aicĭ documentele despre starea lui sanitară dela ministru?

Presid.: spune, că nu s'au trimis.

Dr. Lucaciu: Am trimis o depeşă, ca pertractarea să se amâne, însĕ nu mi-s'a espedat. Décă se amâna pertractarea până măcar la sfêrşitul lui Iunie, mi-se făcea deplin bine, dér aşa, bolnav fiind, a trebuit să vin sprijinit de cârjă în sală, unde se pertractéză causa atât de momentuósă pentru el.

După tălmăcire, preşedintele întrébă prin tălmaciu, décă e în stare acusatul să stea aicĭ?

Acusatul spune, că şi pe cel ce zace pe patul de mórte îl poţĭ duce cu sila, ér el nu-i într'o stare de tot rea, dér totuşĭ bolnav fiind, se simte fórte genat şi bóla îĭ légă câte-odată şi atenţiunea.

Preşed: întrébă, décă acusatul a fost visitat prin medicĭ.

Acusatul: Da, am fost şi mi-a dat şi atestat, dér directorul temniţei, care nu i *prea* inteligent, l'a interpretat în defavorul meu şi m'a silit să viu.

Procuror.: Nu face nimic, bine că e aicĭ.

Acusatul: cere, ca acestea să se ia la protocol. Apoi cere, să fiă delegat alt tribunal cu judecarea procesului, deóre-ce s'a convins, că acest tribunal a adus în procesul luĭ şi în rêndul trecut, o judecată nedréptă, şi declară, că în tribunalul din Sătmar n'are încredere; astfel nicĭ nu póte aştepta o judecată dréptă dela el.

Preşed.: Se miră şi dice, că dintre ceĭ din anul trecut singur el face parte din tribunalul de faţă.

Dr. Lucaciu: Tocmai la asta nu m'am aşteptat, ca să fiă şi acum preşedinte cel din anul trecut, căcĭ acel tribunal, în frunte cu preşedintele actual, m'a condamnat anul trecut fără să fiu fost apĕrat; acuma mĕ va condamna ca apĕrat.

Procurorul se provócă la § 56, art. de lege 54 din 1868 şi cere, să 'i se refuse acusatului delegarea unui alt tribunal. Lucaciu îşĭ susţine cererea, ér preşedintele declară, că nu dă loc escepţiunei, şi pertractarea se continuă.

Procurorul rógă tribunalul, ca luând în considerare starea bolnavă a acusatului, să-i dea voiă de-a nu se ridica în picióre, când rĕspunde la întrebărĭ.

Preşedintele, cu multă prevenire, îmbie pe Dr Lucaciu să şédă, mai virtos fiindcă nicĭ nu i-a dis să se scóle.

(Va urma)

Literatură.

„Prietinul sătênului român“. Aceeta este titlul unei frumóse colecţiunĭ de „sfătuirĭ în formă de dialog pentru elevĭ şi adulţĭ, compusă de *Ioan Pop Reteganul*. Cu un adaus de poesii alese“. Acéstă cărticică conţine vre-o 13 dialogurĭ fórte potrivite şi instructive pentru popor, precum şi vre-o 30 de poesii frumóse. Un esemplar, de 206 pag., costă 30 cr. De vêndare la tipografia editóre *„Aurora“ A. Todoran* în Gherla (Szamosujvár).

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 8 Iunie 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.35
Renta de corone ung. 4% . . .	99.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	125.25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	103.25
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	124.25
Bonuri rurale ungare 4% . . .	98.40
Bonuri rurale croate-slavone. . .	98.75
Imprum. ung. cu premii	158.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	148.—
Renta de hârtie austr.	101 40
Renta de argint austr.	101.35
Renta de aur austr.	123.05
Losuri din 1860	157.25
Acții de ale Băncei austro ungară.	1074.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	491.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	407.25
Napoleondori.	9.62½
Mărci imperiale germane . . .	59.37½
London vista	121.40
Paris vista	48.25
Rente de corone austr. 4%. . .	101.50
Note italiene.	46.20

Cursul pieței Brașov.

Din 10 Iunie 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.57	Vênd.	9.62
Argint român.	Cump.	9.56	Vênd.	9.60
Napoleon-d'ori	Cump.	9.63	Vênd.	9.67
Galbeni	Cump.	5.75	Vênd.	5.80
Mărci germane	Cump.	58.90	Vênd.	—.—
Ruble rusesci	Cump.	130.—	Vênd.	—.—
Lire turcesci	Cump.	10.90	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.25	Vênd.	101.25

Nr. **3436**—1895.

PUBLICAȚIUNE

referitóre a măsurarea dărei de câștig Clasa III până la finea anului 1895.

Oficiul de dare orășenesc, publică spre generală cunosciință, că On. direcțiune de finanțe c. r. ung. din loc cu decisiunea din **6 Iunie 1895** Nr. 17394—95/III-a au trimis la oficiul de dare orășenesc conspectele, care conțin taxele de dare după câștig, care cade asupra acelor contribuabili, cari au început vre-un comerciu nou și nu sunt taxați de mai nainte, ce au a plăti până la finea anului 1895. Aceste conspecte în sensul § 18 Art. de lege 44 din anul 1883 stau la disposiția respectivilor 8 dile, adecă dela **11 Iunie**, 7—12 óre a. m., se pot vedea la oficiul de dare orășenesc, ca ori și cine referitor atât la persóna lui cât și a altuia sĕ se informeze cum este taxat, ca avênd sĕ facă vre-o observație, sĕ o pótă face.

Aceste observări se pot preda în restimp de 8 dile, ce sunt espuse conspectele la vedere, în scris la direcția de finanțe c. r. ung. mai târdiu la comisia de taxarea dărei în casa sfatului.

Totodată cu acésta se aduce la cunoscință și dilele în care se pertractézá taxarea dărei după câștig clasa III de către comisia respectivă. Aceste pertractări se țin în fiecare di dela 8—12 óre a. m. în sala de ședințe cea mică din sfat, unde contribuabilii avênd a face obiecțiuni contra taxărei, le pot validita ori personal, ori prin plenipotenți provĕduți cu procură.

Taxarea dărilor va urma în ordinea următóre, care nu va fi de loc schimbată și anume:

Joi, în 20 Iunie 1895 dela Post. 1—43 a conspectului: dulgheri (lemnari), aurari, măsari, antreprenori de betonaj, fiachĕri, bărbieri, friseri, cismari, șușteri, cofetari, zidari, antreprenori, strungari, confecționari de albituri, cărăuși ce transportă năsip, pictori, cari se ocupă cu lacheruit, văpsit, zugravi de odăi, fabricanți de postav, mobile, mașini, turnătorii de fer, cărămidi, posesorii de berării și mașini de treerat, care au venit din tantieme, pălărierii și mănușarii.

Vineri, 21 Iunie 1895 dela Post 44—89 al conspectului: cei ce fac negoț cu grape, póme, portocale, lămâi, castane fripte, cuțite, ascuțătorii de cuțite, comercianții de pește și producte, prăvăliașii, depositorii de sare, comercianții de galanterie și cofere, fên și flori, borviz, bucate, producte și făină.

Sâmbătă, 22 Iunie 1895 dela Post 90—139 al conspectului: băcanii, posesorii de magazii, de confecțiuni pentru domni și dame, hăinarii, pânzarii, marchetanii, posesori de magazii de ghete, impletituri și tricot, cafenele, directorii de teatru, hotelierii, cârciumarii, neguțătorii de bere și vin, posesorii de hotele, cârciumi și localuri de dejun.

Luni, 24 Iunie 1895 dela Post 140—181 al conspectului: acei care dau cost, rotarii, faurii, pietrarii, acei cari sparg pietrii și pavéză, carii au depouri de pietrii pentru monumente, zidarii, lăcătușii și liferanții de var, posesorii de ferestrae, arêndașii de mori, etablismente de spălat și călcat, măcelari, cojocari și corporațiunea cojocarilor, șelarii, depourile de césornice, medici, advocați, brutari și fabricanți de turte.

Marți, 25 Iunie 1895 dela Post 182—495 al conspectului: zarafi, poștari, budari, croitori, agenți, proprietari de birouri de informație, antreprenori de lucrări la magazii dela căile ferate, fabricanții de sirup și apa de soda, instalatori de conducerea apei în case, musicanți, precupeți de verdețuri, cumpĕrători și vêndători de vechituri, arêndașii de moșii, cântăreții, proprietarii de menagerii, teatru mehanic, șatra de pușcat la țintă și societăți de cântări tirolese.

Mercuri, 26 Iunie 1895: societățile și întreprinderile cari sunt obligate a da socotélă publică. In sfîrșit

Joi, 27 Iunie 1895: aceia cari s'au înregistrat posterior.

Brașov, 8 Iunie 1895.

722,1—1 **Oficiul de dare orășenesc.**

Nr. **33**—1895. parochial.

PUBLICAȚIUNE

Din partea subscrisului oficiu parochial sĕ aduce la cunoscință publică, cumcă **Duminecă în 7 Iulie st. n. a. c. la 2 óre p. m. se va da în licitațiune publică minuendă**, în cancelaria parochială din comuna Poiana Mĕrului, **clădirea edificiului școlar** din acéstă comună, constătător din 6 odăi, conform planului de edificare, aprobat din partea Preaveneratului Consistoriu, în ședința de dto 14 Ianuarie 1895 Nru. 8951 Epitr.

Condițiunile de licitațiune, planul, precum și preliminarul speselor, se pot vedé la cancelaria oficiului parochial în ori-ce bună vreme.

Doritorii de a întreprinde acésta clădire, vor fi datori a depune un vadiu în bani gata, séu hârtii de valóre în suma de 10% dela suma de esclamațiune statorită cu 6612 fl. v. a.

Din ședința comitetului parochial gr. or. din Poiana Mĕrului, ținută la 26 Februarie 1895.

Oficiul parochial gr. or

Moise Micu.
paroch.

721 1—3

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:

Trenul de persóne: 8 óre diminéța.
Trenul accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 óre 25 minute séra.
Tr. exp. Român: 5 óre 07 m. diminéța.

2. Dela Bucuresci la Brașov:

Trenul accel: 2 óre 18 min. după am.
Trenul mixt: 7 óre 1 minute séra.
Trenul accel.: 10 óre 37 minute séra.
Tr. expr. Român: 10 óre 19 m. séra.

3. Dela Zĕrnesci la Brașov.

Trenul mixt: 7 óre 36 min. diminéța.
Trenul mixt: 1 óră 29 min. după am.
Trenul mixt: 8 óre 31 min. séra.

Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.

Trenul de persóne: 3 óre 10 după am.
Trenul mixt: 8 óre 50 minute dimin.
Trenul mixt: 4 óre 50 min. dimin.

Plecarea trenurilor din Bras.

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul mixt: 5 óre 8 min. diminéța.
Trenul accel.: 2 óre 45 min. după am.
Trenul de persóne: 7 óre 43 min. séra.
Tr. expr. Român: 10 óre 19 min. séra.

2. Dela Brașov la Bucuresci:

Trenulŭ accel.: 4 óre 59 minute dimin.
Trenulŭ mixtŭ: 11 óre înainte de amédi.
Trenulŭ accel.: 2 óre 19 min. după am.
Tr. expr. Românŭ: 5 óre 14 m. dimin.

3. Dela Brașov la Zĕrnesci:

Trenul mixt: 8 óre 35 min. diminéța.
" " 4 " 55 m. după am.
Trenul mixt: 9 óre 15 min. séra.

.. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov.

Trenul mixt: 8 óre 19 min. dimin.
Trenul de persóne: 1 óră 51 m. d. am.
Trenul mixt: 7 óre 20 min. séra.

Birourile: Têrgul boteloř nr. 22, etagiul I.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TANSILVANIEI"

Prețulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni . . . . 3 fl. —
Pe șése luni . . . . 6 fl. —
Pe unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni. . . . . 10 fr.
Pe șése luni . . . . 20 fr.
Pe unŭ anŭ. . . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ. . . . . 2 fl. —
Pe șése luni. . . . . 1 fl. —
Pe trei luni . . . . 50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anŭ. . . . . 8 franci.
Pe șése luni . . . . 4 franci.
Pe trei luni . . . . 2 franci.

Abonamentele se facŭ mai ușorŭ și mai repede prin **mandate poștale.**

Domnii, cari se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei."

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.